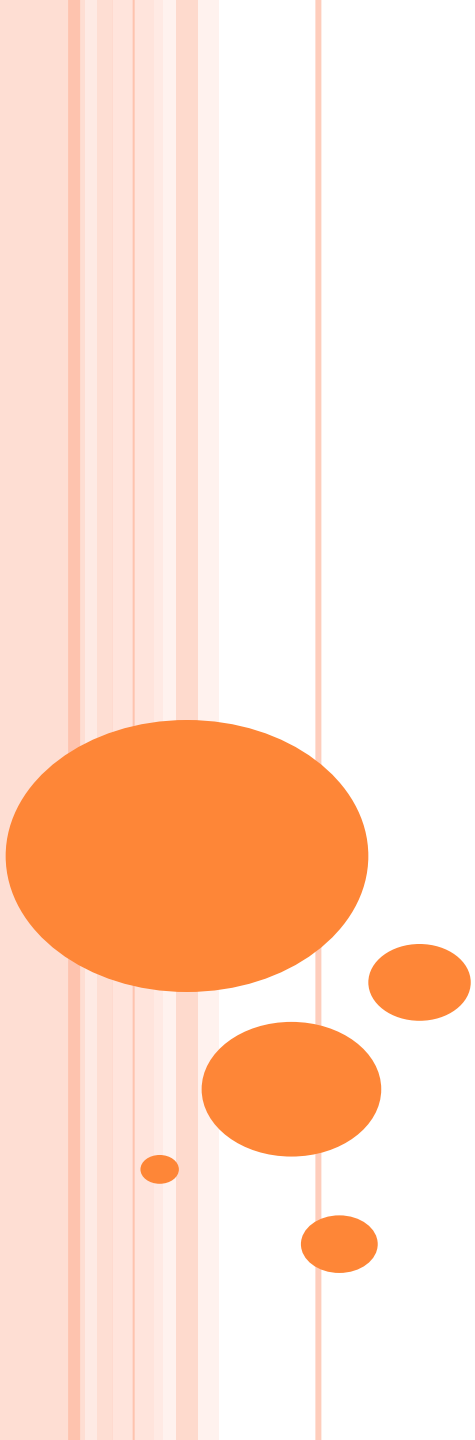

MEZIRESORTNÍ SPOLUPRÁCE U DĚTÍ S PSYCHIATRICKÝMI OBTÍŽEMI (PSYCHICKÝMI)

MUDr. Dana Trávníčková

**oddělení dětské a dorostové psychiatrie Psychiatrická nemocnice
v Opavě**

33. EDH 2.10.2025 Ostrava

OBSAH PŘEDNÁŠKY

- Koncept pedopsychiatrie
- Biopsychosociální a spirituální model poruch
- Spolupráce mezi resorty s přihlédnutím k právním možnostem
- Aktuální problémy
- Problémy školního prostředí
- Možnosti spolupráce
- Rozpor mezi potřebou a dostupností
- Shrnutí

KONCEPT PEDOPSYCHIATRIE

- Možnosti – koncepce oboru
 - Péče o duševní zdraví dětí - diagnostika a léčba
 - Prevence duševních poruch/ošetření traumat, harmonizace psychického vývoje, zlepšení výchovného prostředí /
 - Konziliární, konzultační činnost
 - Spolupráce ve školní diagnostice- PPP , SPC
 - Posudková činnost - Ministerstvo práce a sociálních věcí, ministerstvo spravedlnosti, PČR
- Reálný stav: 13%dětí má duševní poruchu, v r.2022 bylo léčeno cca 10% (62180)
 - 559lůžek(50 MSK) a 136amb(73,8úvazku) MSK 2lůžko+11DPA(8,3úvazku)
 - v přípravě 7+4

BIOPSYCHOSOCIÁLNÍ A SPIRITUÁLNÍ MODEL PORUCH

- Soubor etiologických faktorů (vnitřní a vnější) vzniku poruchy
- Charakter poruchy : biopsychosociální –spirituální model
- Bio – genetické, biologické, chemické, hormonální, porodní komplikace
- Psycho – potřeba řádu, stálosti a smyslu v podnětech, pocit bezpečí, jistoty, emocionálních a sociálních vztahů – vnitřní integrace osobnosti
- Sociální – rodina, škola, společnost
- Spirituální – víru , přesah
 - Nutnost multidisciplinární péče
 - Spolupráce se znalostí a respektováním hranic oboru
 - Spolupráce s rodinou – zákonnými zástupci

SPOLUPRÁCE MEZI RESORTY S PŘIHLÉDNUTÍM K PRÁVNÍM MOŽNOSTEM

- Zákony : Lékařské tajemství- mlčenlivost zdravotnických pracovníků (souhlas ZZ)
- Zákon č.372/2011 - o zdravotnických službách
 - Souhlas dobrovolný a informovaný
 - Hospitalizace bez souhlasu – detenční řízení-pouze pokud z důvodu duševní poruchy nebo intoxikace **bezprostředně** ohrožuje sebe nebo okolí
- Občanský zákoník
 - §100 má-li být zasaženo do integrity nezl,kt. dovršil 14 let a zákroku odporuje, třebaže zák. zástupce souhlasí, nelze zákrok provést bez souhlasu soudu
 - Nesouhlasí-li zák. zástupce, ale nezl. si zákrok přeje, lze zákrok provést se souhlasem soudu

AKTUÁLNÍ PROBLEMATIKA- PSYCHIATRIZACE ADOLESCENCE

- Nárůst psychické nepohody v posledních cca 5 letech:
- Úzkostné a depresivní prožívání
- Nezvládnuté negativní emoce
- Genderová dysforie
- Sebepoškozování a sebevražedné pokusy
- Školní absence, odmítání školní docházky
-
- !!! nejedná se o nárůst duševních nemocí!!!
- Medikamentozní možnosti léčby jsou omezené
- Stěžejní je výchova, podpora nejbližšího okolí a PST

SROVNÁNÍ DG SPEKTRA DO PNO

2014 - 401

○	F10-19	14
○	F20 -	10
○	F30 -	11
○	F40 -	70
○	F 50 -	10
○	F70 -	38 /17
○	F80-	29
○	F90-	151
○	F91-	24
○	F92+93	35
○	F95-98	9

2024- 408

○	F10-19	12
○	F20 -	8
○	F30 -	3
○	F40 -	28
○	F50 -	9
○	F70 -72	51 /14
○	F80-	29
○	F90-	91
○	F91-	25
○	F92-94+93	139
○	F95-98	5

MOŽNÉ PŘÍČINY(DLE PROF. HRDLIČKA)

Obecné

- Oslabení principu odložené spotřeby
- Koncept pasivního štěstí
- Změna ideálu doby
- Generační rozdíly
- Pokles odolnosti vlivem hyperprotektivní výchovy
- Závislost na sociálních sítích

Koronavirová specifika

- Mediální kampaň koncentrovaná na negativní zprávy
- Nahromadění rodinné patologie v lock-downu
- Ztráta pravidelného denního režimu
- Sociální izolace
- nucené omezení tělesného pohybu
- Absence zájmových a sportovních kroužků

PROBLEMATIKA PSYCHICKÝCH POTÍŽÍ VE ŠKOLÁCH

- **Běžné školství:**
- *problematika agrese, poruchy chování*
- *sebepoškozování, suicidální proklamace,*
- *školní absence (rozpor v názorech na IVP, ne vždy indikováno),*
- *šikana, kyberšikana,*
- *somatizace, úzkosti, vyhýbavé projevy* – vhodné nepodporovat
vyhýbavé projevy odesláním žáka domů, vždy umožnit relax. techniky
či pohyb k uvolnění úzkosti pod dohledem dospělé osoby v ústraní –
kancelář, chodba např. s dohledem AP, poté žádoucí návrat do výuk.
hodiny k tréninku zvládání frustrace

- **Speciální školství:**
- *heteroagrese a autoagrese*
- ? otázka efektivity vzdělávání v souladu s reálnými schopnostmi znevýhodněných dětí se specifickými potřebami – PAS, PMR
- v případě přetěžování je vysoké riziko afektivních dekompenzací a zhoršení frustrací u dětí

BEZPEČNOST – ZDRAVÁ ŠKOLA

- Klima školy – vztahy, přístupy, prostředí, všímavost a zájem (mezi žáky, pedagogy, vzájemně)
- Péče soc. pedagoga, spec. pedagoga, školního psychologa
- Herní aktivity, důsledné vedení autorit, otevřená komunikace, vedení ke kritickému myšlení, vlastní zodpovědnosti, vzájemné toleranci
- Prevence a edukace stran rizikových aktivit

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE

- - *s rodiči* (nepřebírat odpovědnost a řešení za rodiče – v otázce sebepoškozování, agresivity, sebevražedných myšlenek či chování)
- - *OSPOD* (závažné poruchové chování, toxikol. problematika, nespolupráce rodiny, ventilace patol. jevů či násilí v rodině)
- - *SVP doporučení*
- - *RZS?* – pouze v případě závažné situace, tj. poranění, záchvat, bezprostřední ohrožení zdraví
- - *PČR, státní zástupce?*

ROZPOR MEZI POTŘEBOU A DOSTUPNOSTÍ

- Chybění specializovaných pobytových léčebně výchovných zařízení
- Stacionáře, internátní pobyty
- Chybějící akutní a odlehčující služby

- Rodina x ústavní péče
- ? Nejednotnost plánování ministerstva X regiony

SHRNUTÍ

- Multioborová péče
- Spolupráce se znalostí svých možností a limitů
- Vzdělávání a erudice
- Individualizace – dítě, rodina

- Supervize
- Prevence vyhoření

DĚKUJI ZA POZORNOST

